

Overvågning af tidlige sygdomstegn betaler sig

Amerikansk professor: "Danske slagtekalveproducenter bør afsætte væsentligt mere tid til sygdomsovervågning". Omhyggelig sygdomsovervågning kan forbedre sundheden og nedsætte forbruget af antibiotika i besætningen.

• Dyrslæge Henrik L. Martin, VFL Kvæg

Den anerkendte amerikanske professor Shiela McGuirk var på besøg i Danmark i foråret 2013. Hun er specialist i at opstille metoder til systematisk overvågning af kalve. Et af hendes vigtigste budskaber var, at det betaler sig at bruge tid på overvågning af kalvene for at sikre, at man opdager de første tegn på sygdom. På den måde kan man i tide få iværksat en effektiv behandling, der både sikrer at den syge kalv hurtigt bliver rask og genoptager sin tilvækst og samtidig sikre, at syge kalve ikke uhindret får lov til at smitte flere raske kalve i samme boks. Shiela anbefaler, at der afsættes væsentligt flere arbejdsmæssige ressourcer, end det er normal praksis i Danmark. De mest velfungerende amerikanske besætninger afsætter én mand på fuld tid pr. 100 mælkefodrede kalve til rutinemæssige opgaver som fodring, pasning, rengøring m.v. samt yderligere en halv mand til overvågning af kalvene. Det er nok ikke realistisk, at afsætte helt så mange ressourcer under danske forhold, men vi bør nok alligevel skele til de amerikanske

anbefalinger og sætte væsentlig mere fokus på især den daglige overvågning af kalvene.

Sådan overvåger du kalvene effektivt

De bedste og samtidig mest praktiske tidspunkter for overvågning af kalvene ligger omkring fodring. Det betyder, at overvågningen umiddelbart er lettest i besætninger med manuel mælkefodring. I forbindelse med fodring registreres de kalve, der ikke er hurtige nok til at komme til truget. Derudover foretages en inspektionsrunde omkring en halv time efter fodring. Her holdes særligt fokus på kalve, der endnu ikke har lagt sig ned. Den normale adfærd for en mæt kalv er, at den lægger sig kort tid efter en god mælkefodring.

Denne overvågning af kalvene bør foretages to gange dagligt (morgen og eftermiddag/aften).

Alle kalve med afvigende adfærd skal undersøges mere grundigt for næseflåd, øjenbetændelse, øre- / hovedholdning, diarré og hoste. Ved mistanke om sygdom tjekkes også kalvens temperatur. På baggrund af observationerne vurderes for hver enkelt kalv, om den har behov for behandling.

Overvågningsmanualer på vej

Som en hjælp til at vurdere behovet for behandling anvender Shiela McGuirk specialdesignede manualer.

En modificeret udgave af disse manualer er nu under afprøvning under danske forhold. Manu-

alene kan fremadrettet blive en god hjælp for danske slagtekalveproducenter.

Udfordring ved automatisk mælkefodring

Sundhedsovervågningen er lidt mere vanskelig i systemer med automatisk fodring. Kalvene drikker ikke samtidigt, og der er ofte mange kalve i boksene. Observation af kalvene er derfor mere krævende. Kalvene bør tilses to gange daglig med henblik på registrering af eventuelle sygdomstegn. Derudover bør der mindst to gange om ugen, afsættes tid til et grundigere eftersyn af alle kalve. Også her er sygdomsmanualerne en god hjælp til at sikre en optimal håndtering af sygdomstegn.

Dette er den fjerde af en række artikler i Slagtekalvenyhedsbrevet, hvor vi sætter vi fokus på at sænke antibiotikaforbruget i slagtekalvebesætninger.

Læs også:

- Valg af antibiotikapræparat kan påvirke forbruget af antibiotika (nyhedsbrev nr. 8, 2013).
- Bedre sundhed er den bedste vej til et lavere antibiotikaforbrug (nyhedsbrev nr. 9, 2013).
- Forebyggende antibiotikabehandling har væsentlige ulemper (nyhedsbrev nr. 10, 2013).

Fodersituationen lige nu

• Steen Hansen.

I den seneste uge er især rapsskråpriserne steget en smule, op mod 7 til 8 kr. pr 100 kg, og det ser ud til, at vi som minimum skal ud på sommeren 2014,

før priserne igen bliver bare nogenlunde fornuftige. Så både i forhold til raps og sojaskrå, skal vi kigge langt ud i fremtiden efter acceptable priser. På de korte terminer er begge fodermidler blevet betydeligt dyrere, hvilket skyldes den lidt stramme forsyning med sojaskrå fra USA. Heldigvis kan vi glæde os over, at det stadigvæk ser ganske fornuftigt ud på lang sigt. Måske kommer der i februar 2014 en mulighed for at købe protein billigere igen, da det ser ud til, at den sydamerikanske avl er kommet godt i gang. Så hold øje med priserne på det tidspunkt - der har de senere år været en rigtig god chance for at købe foder hjem til rimelige priser i det tidlige forår.

Korn

Det tyder på, at der vil være små prisstigninger på korn frem til januarterminen, mens det på lidt længere sigt ser ud til at falde lidt igen. På de lange terminer ser der ud til at være et fald. Modsat dem der vil sælge, så skal køberne nok

holde sig lidt tilbage de næste par måneder og se tiden an, da der er størst chance for at kornpriserne vil falde hen over foråret.

Hvis det er ved at knibe med forsyningen af korn, er det muligt at købe rug til ca. 20 til 25 kr. mindre pr 100 kg end f.eks. hvede. Vi har producenter, som har brugt mellem 15 og 20 % rug i foderet, og det er gået ganske fint, men husk – hvis det skal det vales, må det ikke ske opblandet i andet korn, da rug da sandsynligvis vil rende hel i gennem valseren.

Roepiller

Roepiller, håber jeg, er købt for længe siden. Nu er de ved at være dyre, 182 til 185 kr. til levering i kampagnen, og de stiger med ca. 10 kr. omkring 1. januar. De er derfor meget dyre og skal kun bruges, hvis der er problemer med fordøjelsen hos kalvene. Har kalvene mange leverbylder, er roepiller et rigtig godt fodermiddel, men som sagt meget dyrt lige nu.

